



## ÚVODNÍK

### Ocenenie vnímame ako záväzok

Sme štvrtí najlepší na Slovensku. Reč je o novinách, ktoré práve čítate, a o rebríčku, ktorý zverejnilo občianske združenie Transparency International Slovensko (TIS). Hodnotila sa užitočnosť, dôveryhodnosť a verejnoprávny charakter radničných novín v stovke najväčších slovenských samospráv.

Naše umiestnenie vnímam ako ocenenie práce členov redakcie aj prispievateľov. V mene svojich kolegyň a kolegov ďakujem Malačanom, poslancom mestského zastupiteľstva i vedeniu mesta za dôveru.

Štvrté miesto teší, ale veci sa vždy dajú ešte zlepšiť. Najnovší rebríček TIS preto považujeme predovšetkým za výzvu do budúcnosti.

Verím, že obstojíme už v najbližšej skúške, ktorou sú komunálne voľby. V niekoľkých vydaniach vám prinášame základné informácie, ktoré s voľbami súvisia. Do tohto čísla sme oslovili všetkých troch kandidátov na primátora a položili sme im päť rovnakých otázok. Ich odpovede nájdete na dvojstrane 4-5. V ďalšom vydaní Malackého hlasu bude informácií k voľbám ešte viac. Keďže podľa pravidelného harmonogramu by najbližšie noviny mali vyjsť v stredu 7. novembra (v ten istý deň od polnoci platí volebné moratórium, pričom reálne sa distribúcia začína vo štvrtok) a voľby budú už v sobotu 10. novembra, rozhodli sme sa, že vyjdú o niekoľko dní skôr. Dôvodom je najmä to, aby každý Malačan dostal mestské noviny s bohatým volebným infoservisom včas. Malacký hlas číslo 19 teda vyjde v piatok 2. novembra, čo znamená, že jeho uzávierka bude 29. októbra. Dovtedy sa ale ešte začítajte do aktuálneho vydania. Všetkým vám želáme príjemné a pohodové jesenné dni.

L. Pilzová

### Posledné rokovanie mestského zastupiteľstva

Vo štvrtok 25. októbra o 15.00 h sa uskutoční posledné zasadnutie mestského zastupiteľstva v tomto volebnom období.

Návrh programu a materiály na rokovanie sú k dispozícii na webovej stránke mesta [www.malacky.sk](http://www.malacky.sk), časť MESTO – MESTSKÉ ZASTUPITEĽSTVO.

Priebeh rokovania bude možné sledovať naživo cez [www.zastupitelstvo.sk](http://www.zastupitelstvo.sk). -lp-



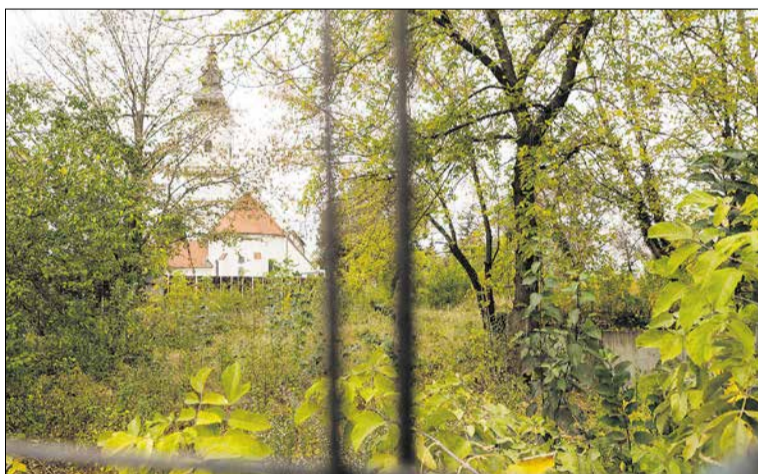
## Zanedbaný pozemok na Záhoráckej sa zmení na mestský park

Priestor na Záhoráckej ulici v tesnej blízkosti Okresného úradu a Obecného domu už dlhé roky hyzdí opustený pozemok. Cez rozpadávajúce sa hrdzavé plechové oplotenie sa von prediera zelená džungľa – ide o množstvo náletových tráv a drevín, ktoré za viac ako 10 rokov na mieste vyrástli. Zanedbaný priestor ale čaká skvelá budúcnosť v podobe mestského parku, ktorý bude slúžiť Malačanom.

Dva susediace pozemky s celkovou rozlohou vyše 2-tisíc štvorcových metrov, ktorý pôvodne patril štátu, sa podarilo získať do vlastníctva mesta Malacky. „Nebolo to jednoduché: máme za sebou štyri roky rokovania s pred-

sedami úradov a riaditeľmi odborov na ministerstvách. O zámere mesta sme hovorili aj s vtedajším premiérom Ficom, vicepremiérom Pellegrinim či so Sakovou ako vtedajšou štátnou ta-

Pokračovanie na strane 2



Program nájdete na strane 6

### TEKOS INFORMUJE: vývozy a zbery počas sviatkov

#### Utorok 30. októbra

Zberné dvory na Partizánskej a Hlbokej budú zatvorené. Vývozy sa uskutočnia podľa plánu (t. j. ako keby bol bežný pracovný deň)

#### Štvrtok 1. novembra

Zberné dvory na Partizánskej a Hlbokej budú zatvorené. Vývozy plánované na štvrtok 1. 11. sa posúvajú na piatok 2. 11. Vývozy plánované na piatok 2. 11. sa posúvajú na sobotu 3. 11.

Tekos

## PRED STOROČÍM

HUDOBNO – DISKUSNÝ PODVEČER  
PRI PRÍLEŽITOSTI 100. VÝROČIA VZNIKU PRVEJ ČESKOSLOVENSKEJ REPUBLIKY

PROGRAM:

Mgr. Martin Garek, PhD.:  
Prevratové udalosti 1918 na Záhorí

Fats Jazz Band  
swingový orchester

28. 10. 2018 O 16.00 H  
V KULTÚRNOM DOMĚČKU (KINO)

BEZPLATNÉ VSTUPENKY SI MÔŽETE VYZDVHNUŤ  
V POKLADNI KINA ALEBO V KNIŽNICI MČK MALACKY

u. fond na podporu umenia

mestské centrum malacky





## Zanedbaný pozemok na Záhoráckej sa zmení na mestský park

Dokončenie zo strany 1

jomníčkou ministerstva vnútra," vyraťtáva primátor Juraj Říha a dodáva, žiadne bytovky, žiadna polyfunkcia. „Bude tam nový park, ktorý obnovíme na jeho pôvodnom mieste pred historickým Obecným domom.“ Cieľom bolo celú plochu sceliť, pretože v bezprostrednej blízkosti spomínaných dvoch parciel má mesto aj svoje pôvodné vlastné pozemky.

O toto lukratívne miesto súperili aj developeri a realitné kancelárie. Úsilie mesta získať pozemky sa napokon vyplatilo. Úspešné rokovania zavŕšili poslanci mestského zastupiteľstva na tohtoročnom septembrovom zasadaní, keď súhlasili s odkúpením pozemkov do vlastníctva mesta. Podľa poslana Martina Mráza je to dobrá správa pre všetkých: „Som rád, že môžeme byť mestu nápomocní a odstránime jedno z boľavých miest nášho obvodu. V parku budú môcť

v budúcnosti oddychovať aj obyvatelia prilahlých bytových domov na Záhoráckej ulici. Ako ochranár – krajinár myslím tiež na to, že pri jeho príprave treba zväziť využitie vodozádržných opatrení a obnovenie vodnej plochy pred Obecným domom.“

Na pozemku sa nachádzajú staré základy nedokončenej budovy. Tie budú rozobraté a celá plocha vyčistená. Nový park má pripomínať staré časy, keď na rovnakom mieste takisto bola zelená záhrada – s tým rozdielom, že vtedy patrila k Obecnému domu, zatiaľ čo teraz bude prístupná všetkým. Malačania sa môžu tešiť na kvetinovú pergolu, trávnaté záhony, jazierko s mostíkom a lavičky. Keďže lokalita leží v dotyku frekventovanej križovatky, celý priestor bude odhlučnený. Mesto zabezpečilo štúdiu, vizualizáciu pripravil renomovaný ateliér na krajinnú tvorbu. S projektom revitalizácie pozemku sa budú

Malacky uchádzať o získanie dotácie z eurofondov.

Vedeniu mesta sa podarilo pozemok kúpiť za desatinu trhovej ceny s podmienkou, že na mieste vznikne park. O jeho finálnej podobe rozhodnú obyvatelia.

**Text: L. Pilzová, foto: S. Osuský, spracovateľ štúdie: Ateliér Labak**

## Máme prvú technickú škôlku

V elokovanom pracovisku MŠ na Štúrovej sa začalo vyučovanie technickej výchovy. Jej hlavným cieľom je naučiť deti nielen manuálnym zručnostiam, ale logike či matematike. Vďaka tomu lepšie pochopia, ako fungujú veci okolo nás.

Rozsiahlejší článok pripravujeme do ďalšieho vydania Malackého hlasu.

-lp/-otano-

## Primátor odmieta poplašné správy poslanca M. Novotu

Primátor mesta Juraj Říha odmieta tvrdenia, zverejnené vo volebných novinách poslanca MsZ Mariana Novotu. V jednom z článkov sa uvádza, že v Malackách údajne vzniká nová skládka, kam sa vraj vozi nebezpečný odpad so súhlasom primátora.

Ide o mestský pozemok blízko Stupavskej ulice, ktorý predtým patrila Bratislavskej vodárenskej spoločnosti, a bola na ňom stavebná suť, pochádzajúca zo starých budov vodární. Mesto tam plánuje novú kompostáreň, ku ktorej už má vydané stavebné povolenie.

„Keďže sa uchádzame o dotáciu na jej výstavbu, boli by sme sami proti sebe, ak by sme dali pozemok niečím zapratať. Pán poslanec sa krátko pred voľbami takto hlboko znížil k osobným útokom nielen voči mne, ale voči zamestnancom mesta, riaditeľom našich organizácií i Malačanom. Vnímam to tiež ako útok na našich politických partnerov, s ktorými komunikujeme projekt kompostárne. Považujem to za veľmi krátkozraké,“ povedal J. Říha.

Na základe podnetu obyvateľa z minulého týždňa na Mestský úrad

Malacky poslal primátor okamžite na miesto hliadku polície, aby zistila totožnosť vodičov, a zároveň nariadil výkon kontroly. Z prvého prešetrenia vyplýva, že ide o výkopovú zeminu, a teda žiadny nebezpečný odpad.

Primátor: „Namiesto toho, aby sa pán poslanec informoval na mestskom úrade, šíri poplašné správy a straší Malačanov. Musím preto upokojiť všetkých našich spoluobčanov, že nijaký nebezpečný odpad sa do Malaciek nevozi, a už vôbec nie so súhlasom či vedomím primátora. Pán Novota hlása na svojich billboardoch heslo Slušne a zodpovedne. Strašenie obyvateľov akousi novou nebezpečnou skládkou nepovažujem ani za slušné, ani za zodpovedné.“

Primátor nariadil začatie priestupkového konania. Priestupca bude postihnutý a dostane príkaz uviesť pozemok do pôvodného stavu. Keďže sa na mieste objavujú neznáme osoby, ktoré sa pokúšajú vyviezť komunálny odpad, mesto na pozemku zabezpečí funkčnú závoru.

-lp-

## ZŠ Záhorácka je kompletne zateplená, v investíciách sa bude pokračovať

**Základná škola na Záhoráckej ulici sa po kompletnej zateplení skvie v novom šate. Keďže ide o najväčšiu budovu vo vlastníctve mesta, práce boli kvôli rozsiahlosti rozvrhnuté do dvoch etáp.**

Prvá časť sa zateplila ešte vlni, druhá časť sa dokončila práve teraz. Okrem toho škola má opravený hlavný vstup, chodníky a vonkajšie schody, vo všetkých triedach a v jedálni plávajúcu podlahu a v telocvičniciach nové osvetlenie. Budova je pripravená na prichádzajúcu zimu a vďaka regulácii vykurovania by mali byť doterajšie veľké úniky tepla už iba minulosťou.

V investíciách sa bude pokračovať. Najväčšími boľakami sú nevyhovujúce sociálne zariadenia, staré chodby a vstupný vestibul.

„Návrh rozpočtu mesta na rok 2019 počíta so sumou 200-tisíc € na úplnú obnovu sociálnych zariadení.

Poslanci mestského zastupiteľstva o ňom budú rokovať už vo štvrtok 25. októbra. Na zasadnutí budú prítom-

ní aj moji kolegovia za 3. mestský obvod Pavel Spusta a Martin Mráz a verím, že celý poslanecký zbor dá zelenú obnove toaliet na ZŠ Záhorácka,“ povedala poslankyňa Viera Mária Adamovičová.

Doplňa ju poslanec P. Spusta, ktorý je zároveň aj členom Rady školy: „Podporujeme, aby sa rekonštrukcia sociálnych zariadení vrátane stúpačiek začala čo najskôr. Naším cieľom je mať kompletne opravené toalety v celej škole do začiatku budúceho školského roka.“

Výpočet investícií sa tým nekončí. Mesto získalo 190-tisíc € z eurofondov na modernizáciu učebni a popred školu povedie nová cyklotrasa z Družstevnej cez centrum mesta až na stanicu. Dochádzanie detí na vyučovanie tak bude jednoduchšie i bezpečnejšie.

**Text: L. Pilzová, foto: D. Krakovský**



## Konferencia o Mackovi priniesla nové poznatky

**Odborníci, ktorí sa venujú výskumu osobnosti nášho slávneho rodáka, opäť nesklamali. Ako po ostatných dvoch rokoch, tak i v sobotu 20. októbra sa Konferencia o Mackovi niesla v duchu satiry, humoru a recesie.**

Verejnosť bola oboznámená s novými, prekvapivými poznatkami o Mackovi, ktorých výklad sa nezaobišiel bez spontánneho smiechu, zasluženého potlesku a uznania.

Aké konkrétne novinky sme sa tentokrát o Mackovi dozvedeli, vám pre obmedzený priestor prinesieme v ďalšom čísle vydania Malackého hlasu.

-nb-



## Malacky pri vzniku republiky:

V predchádzajúcom vydaní Malackého hlasu sme priniesli prvú časť článku o situácii v Malackách pri vzniku Československej republiky. Na ďalšie otázky týkajúce sa zlomových dejinných udalostí spred 100 rokov opäť odpovedá historik Martin Macejka.

3. novembra 1918 sa v Malackách zišlo zhromaždenie ľudu, na ktorom sa ustanovil Národný výbor. Ten prevzal moc do svojich rúk – o tomto je v archívoch zachovaná prvá zápisnica písaná malackou záhoráčinou. Malacky sa tak stali prvou obcou na Slovensku, kde bol nastolený československý režim. České vojsko bolo síce ako prvý v Holiči, no fungovali tu ešte stále maďarské úrady. 6. novembra 1918 začala v Skalici pracovať dočasná vláda, pred piatimi tisíckami zhromaždených proklamoval Vavro Šrobár vytvorenie Československej republiky a prevzatie správy vecí verejných do rúk dočasnej vlády. Ďalšie ľudové zhromaždenie sa uskutočnilo na druhý deň opäť v Malackách, čo sa tu odohrávalo?

Novinová správa uvádza, že dočasná vláda bola v Malackách privítaná tisícovými zástupmi vrátane zástupcov susedných obcí. Na slávnosti mali prejavy členovia dočasnej vlády, Záhoráci Dr. Ivan Dérer, Dr. Pavel Blaha a profesor Anton Štefánek, ako aj tajomník vlády Štefan Janšák.

Významný malacký rodák, popredný advokát a politik Ivan Dérer mal ako člen dočasnej vlády vo svojej kompetencii domobranu a súdnictvo. Vyzýval ľudí k poriadku, bez ktorého niet slobody. Padli jeho slová v prípade Malaciek na úrodnú pôdu? Kedy sa upokojilo napríklad rabovanie?

Rabovanie obchodov a niektorých domov v meste trvalo krátko, jeden deň. Skončilo sa ešte pred príchodom dočasnej vlády do Malaciek. Na druhej strane kradnutie „v malom“ zrejme ešte nejaký čas pokračovalo, keďže ľudia si slobodu vysvetľovali aj tak, že je dovolené všetko.

Čo bolo najväčším prínosom pre obyvateľstvo v rámci zmeny štátnej formy z monarchie na republiku?

Rozšírilo sa volebné právo, prvý raz mohli voliť aj ženy. Menili sa zákony. Ľudia mohli slobodne používať

IVAN DÉRER:

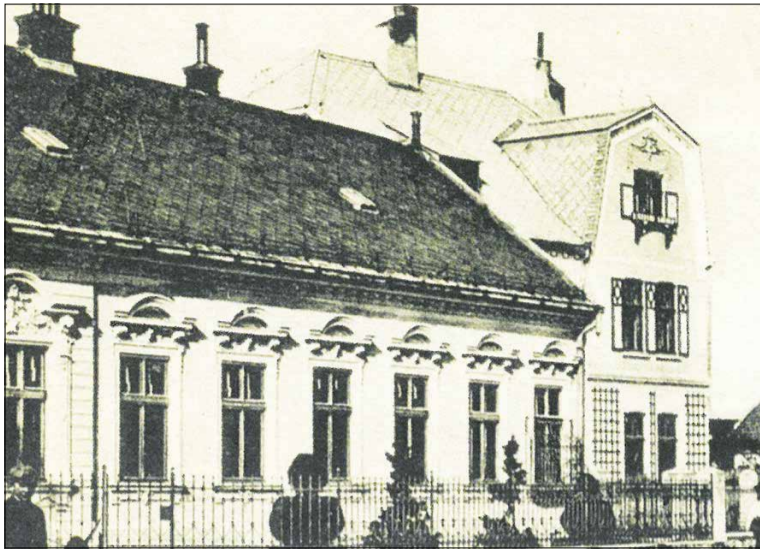
## Bez poriadku niet slobody!

Osveta, 1919

„V Pálffyých lesoch striela sa divina a kradne sa drevo. Nebolo by múdrejšie bývalo vydržiať podľa ustanovenia zákona, keď tomu čas prichodí, úradne položiť a nastrielať divinu za lacný groš medzi všetkými obyvateľmi rozdeliť? Nebolo by múdrejšie, narúbané drevo tiež podľa spravodlivého kľúča rozpredať?“

M. Macejka: Malacky v dejinách

# prvé po československy (2)



Poschodový dom Gustava Karnera na dnešnej Radlinského ulici bol jedným z objektov rabovania počas prevratu.

materinský jazyk, mali väčšie možnosti, čo sa týka vzdelania, kultúry. Začal sa budovať demokratický štát v takej podobe, ako ho poznáme dnes. Tieto zmeny nevyplývajú ani tak z prechodu z monarchie na republiku, ako skôr z prechodu z rakúsko-uhorských pomerov do československých. Dôležité bolo, že štátna moc si veľmi rýchlo získala autoritu a vedela zabezpečiť v krajine fungovanie „pravidiel hry“.

V prvej časti rozhovoru ste uviedli, že spolková činnosť v meste bola po vzniku republiky veľmi bohatá. Ktoré z množstva spolkov by ste vyzdvihli a prečo? Má niektorý z nich – hoci i nepriamo – pokračovanie aj v súčasnosti?

Prijatím ústavy v roku 1920 sa zabezpečilo aj právo spolčovania. Niektoré spolky vznikli aj skôr. Pritom mnohé nevznikli na základe dohody aktívnych občanov, ako je to bežné dnes, ale na základe podnetu „zhora“. Viaceré spolky boli tiež pobočkami celoštátnych organizácií.

V Malackách bolo niekoľko desiatok spolkov. Možno aj dnes ich nie je menej, ale činnosť bola bohatšia a bolo v nich zapojených viac ľudí.

Vyzdvihol by som dva spolky. Dobrovoľný hasičský zbor vznikol v roku 1875, prežil všetky zmeny režimov a pôsobí dodnes. Podľa Pamätnej knihy Malaciek z tých čias mal v roku 1933 tridsaťdva funkcionárov. Z nich najmladší mal 28 rokov, najstarší 82. Zastúpení boli úradníci, remeselníci, roľníci aj obchodníci. Popri hasení požiarov sa spolok venoval aj kultúrnym podujatiam, mal aj vlastnú knižnicu.

Spolok záhorských akademikov (SZA) mal regionálny charakter, ale silné väzby na Malacky. Vznikol v roku 1932 a združoval vysokoškolákov a stredoškôľakov zo Záhoria. Spolok organizoval kultúrno-športové podujatia. V medzivojnovom období vydal Almanach SZA, zborník obsahujúci odborné príspevky z rôznych oblastí vedy. Postupne sa viacerí členovia spolku politicky angažovali.

V roku 1942 sa podarilo vydať ďalší zborník, zakrátko spolok zanikol.

Vráťme sa aj k mestským podnikom a podnikateľom. Ktorí boli najúspešnejší alebo iným spôsobom naj? A naopak, kto z vonka sa rozhodol podnikáť v Malackách? Napríklad Baťa a podobne.

Nemáme k dispozícii všetky podklady, aby sme to mohli tvrdiť naisto, ale zdá sa, že najúspešnejší bol staviteľ Rudolf Stern. Pred rokom 1918 podnikal s Leom Glaserom, potom s Jánom Blaškom. Boli architekti, mali zároveň stavebnú firmu, ktorá zamestnávala desiatky ľudí, mali aj veľa učňov. Iné stavebné firmy boli oproti tejto nepatrné. Všetky ďalšie podniky bez ohľadu na zameranie mali niekoľko zamestnancov a niekoľko učňov. Firma Rudolfa Sterna pôsobila od za-

čiatku storočia do konca 30. rokov. Patrila teda medzi najdlhšie pôsobiace spoločnosti. V tomto smere mala prvenstvo asi tlačiareň Wiesnerovcov, ktorá pôsobila viac ako desať rokov pred rokom 1900 a vydržala až do arizácie na konci 30. rokov. Arizovaný podnik pokračoval v činnosti ďalej.

Predajňa Baťa mala sídlo na Námestí Padlých (dnešná Zámocká) a časom si získala obľubu. Ale na trhu pôsobili najmä domáci živnostníci. Obľúbené boli veľké mesačné jarmoky, ktoré sa rozprestierali na Záhoráckej ulici a v jej okolí, ale aj týždenné trhy.

Tému prvej ČSR sa budeme venovať aj v ďalšom vydaní Malackého hlasu.

I. Sochorová,

foto: Archív MCK Malacky – Múzea Michala Tillnera

## Aj v Malackách vysadili pamätnú Lipu republiky

V októbri 2018 oslavujeme 100 rokov od vzniku Československa, spoločného demokratického štátu Čechov a Slovákov. Malacky sa pripojili k iniciatíve vysadiť Stromy republiky na pamiatku tohto výročia. V piatok 19. októbra sa uskutočnila slávnosť Výsadby pamätnej lipy pri príležitosti 100 rokov republiky. Lipa bola vysadená na Kláštornej ulici pred OD Stred na mieste bývalého hostinca Bersón.

Lipa malolistá (Tilia Cordata) je národným stromom Slovákov, Čechov a aj niektorých ďalších slovenských národov. Podujatie zorganizovali OZ Malacké pohľady s materiálnou podporou záhradného centra APRO Malacky, ktoré bezplatne poskytlo strom a záhradnícke práce.

Zdroj: www.malackepohlady.sk, foto: I. Sochorová



## Zúbkovaná história

V októbri si pripomínáme 100 rokov od rozpadu Rakúsko-Uhorska a vzniku Československa. Pri tejto príležitosti sa koná množstvo významných podujatí. Medzi ne bude určite patriť Jubilejná filatelistická výstava CS SALÓN 2018, ktorá sa uskutoční vo výstavnej priestoroch Bratislavského hradu od 27. októbra do 4. novembra. Umiestnená je v galérii na Západnej terase Bratislavského hradu, otvorená pre verejnosť bude denne od 9.00 do 17.00 h, v posledný deň (4. novembra) iba do 16.00 h.

Výstava je súčasťou oficiálneho kalendára podujatí v rámci spoločných osláv počas roka 2018, ktorý je vyhlásený na Slovensku i v Českej republike za Rok slovensko-českej a česko-slovenskej vzájomnosti.

Filatelisti tu prostredníctvom poštových známok a poštových dokumentov predstavia novodobú históriu nášho národa od konca 1. svetovej vojny, vzniku Československa či prijatia Martinskej deklarácie, ktorou sa Slovensku prihlásilo k spoločnému štátu, cez obdobie 2. svetovej vojny, obnovenie ČSR, federalizáciu a rozdelenie až po vznik dnešnej samostatnej Slovenskej republiky.

Výstava obsahuje takmer 60 filatelistických predmetov. Návštevníci si budú môcť

pozrieť aj viaceré exponáty venované prvým československým známkam vydania Hradčany. V Klenotnici slovenskej filatelie sa predstaví 17 mimoriadne zaujímavých artefaktov, ktoré zaujmú možno nielen filatelistov.

Výstava okrem rozšírenia poznatkov z histórie Slovenska za posledných sto rokov predstaví verejnosti filateliu ako zaujímavého koníčka na voľný čas. Prezentované budú aj ukážky prác členov krúžkov mladých filatelistov. Pre mladých účastníkov bude pripravená malá pozornosť: možnosť tvorby návrhu vlastnej známky, ako aj anketa o filatelisticko-historických poznatkoch získaných návštevou výstavy o ceny. Vstup na výstavu je voľný. Návštevu výstavy možno využiť na prehliadku Bratislavského hradu a bližšie poznanie nášho hlavného mesta.

Slovenská pošta vydáva k výstave tri príležitostné poštové lístky pripomínajúce Čs. národnú radu, Dočasnú vládu na Slovensku a výstavu samotnú. Bude ich možné kúpiť v Bratislave, v Malackách, Skalici a Holiči. Priamo v deň otvorenia výstavy (27. októbra) bude možnosť pečiatkovať príležitostnou pečiatkou. Počas konania výstavy bude príležitostná pečiatka k 100. výročiu ČSR na poštách v Holiči (2. novembra) a v Malackách (3. novembra) a k 100. výročiu Dočasnej vlády bude pečiatka už 25. októbra

## C-S SALON 2018

Jubilejná filatelistická výstava

k 100. výročiu vzniku ČSR

27.10. - 4.11. 2018



Západná terasa  
Bratislavského hradu



na pošte v Skalici. Veríme, že aj nefilatelisti možno budú chcieť získať na pamiatku opečiatkovaný poštový lístok k storočnici ČSR či pozrieť si filatelistické unikáty.

A. Pašteka, člen organizačného výboru výstavy



# Predstavujeme kandidátov na primátora Malaciek

Vo voľbách do orgánov samospráv obcí (komunálne voľby) si v sobotu 10. novembra obyvatelia Slovenska zvolia primátorov/starostov a poslancov zastupiteľstiev. V Malackách sa o post primátora mesta uchádzajú traja kandidáti.

Všetkým sme položili nasledujúce otázky:

- 1 Ste rodeným Malačanom? Aký je váš vzťah k mestu?
- 2 Verejný priestor presýtený vonkajšou reklamou je problémom mnohých miest. Mestskí poslanci v Malackách nedávno v rámci aktualizácie územného plánu odhlasovali zákaz nových reklamných stavieb. Plánujete ako kandidát využiť vonkajšie reklamné plochy v Malackách?
- 3 Ktoré sú podľa vás tri najpálčivejšie problémy mesta? Ako by ste ich riešili?

4 Podľa mimovládnej neziskovej organizácie INEKO získali Malacky v hodnotení finančného zdravia známku 5,2 z možných 6, čo znamená výborné finančné zdravie. Čo by ste v hospodárení mesta zmenili?

5 Jednou z prvých tém, ktorým sa budú musieť nové samosprávy po voľbách venovať, sú obedy zadarmo. Ako ste pripravení riešiť túto situáciu?

Každý z kandidátov využil priestor podľa vlastného uváženia, a preto je rozsah jednotlivých odpovedí rozdielny. Za obsah odpovedí zodpovedajú kandidáti.



Absolvent Farmaceutickej fakulty Univerzity Komenského (FaF UK) v Bratislave. Pracoval v Malackách, v Bratislave a V. Británii. Okrem praxe farmaceuta pôsobil ako reprezentant vo farmaceutických spoločnostiach. V súčasnosti pôsobí ako pedagóg na FaF UK.

1 Narodil som sa v Bratislave. V Malackách som prežil prvé roky dospelosti po skončení VŠ, prvú prácu aj prvé roky svojho rodinného života. Boli to však práve Malačania, ktorí nielen mne, ale celej mojej rodinke v týchto neľahkých časoch už počas

## PharmDr. Ladislav Dubán, PhD.

štúdiu na farmaceutickej fakulte poskytl útočisko, ochranu a opateru. Pristáhovali sme sa na sídlisko Juh, kde moje detičky chodili do materskej školy, a neskôr, keď podrástli, som ich vodil po Stupavskej ulici každý deň do školy.

Môj vzťah k mestu? Je to, akoby ste sa ma pýtali, aký mám vzťah k svojim deťom. Malacky pre mňa znamenajú domov, miesto, kde som prežíval detstvo svojich troch detí, ich prvé úspechy, rodičovské združenia, hodiny baletu, klavíra, výtvarnej výchovy, ale aj svoje prvé pôsobisko, kde som mal možnosť pôsobiť ako lekárnik v Lekárni pri stanici, v Lekárni Harmónia na Malom námestí, ale aj v Lekárni v Gajaroch. Rozpravy s pacientmi a starostlivosť o ich srdiečka, reumatické kĺby a ich vnúťatá, ako aj ich deti a rôzne iné trápenia – to všetko som vnímal ako súčasť svojho lekárskeho poslania. Milujem Malacky celou svojou bytosťou ako svoj domov, na ktorý

sme spoločne so svojimi už dospelými deťmi nesmierne hrdí.

2 Áno, triafate veľmi presne. Doslova si viem predstaviť uštipačný úsmev pri tejto otázke na tvári súčasného pána primátora. Zároveň gratulujem vedeniu mesta pri tvorbe územného plánu. Keď už hovoríme o územnom pláne, tak by som sa rád spýtal, ako sa darí so súdnymi sporami, ktoré mesto vedie.

Zároveň by som rád vyjadril aj smútok nad takýmto „politicky vyšpekulovaným správaním“, ktoré, dúfam, v Malackách čo najskôr ukončíme.

3 Prvý pálčivý problém – mesto by namiesto obštrukcií malo svojich občanov počúvať a vychádzať im v ústrety. Druhým problémom sú osobné spory pána primátora, ktoré sa končia až tragikomickými závermi. To radšej nebudem ani komentovať! A trápi ma aj prekvitanie politikárčenia na úkor Malačanov. Myslím si, že mestský úrad by nemal

byť miestom politikárčenia a byrokracie, ale naozajstným zastupiteľstvom, kde slovo občanov niečo aj znamená!

4 Myslím si, že si to zasluhuje pochvalu a úctu. V prípade, že je možné ešte niečo vylepšiť a zdokonaľiť, tak je potrebné to aj vykonať. Kontrola, prípadne audit hospodárenia, by bola určite moja prvá aktivita, ktorú by som uskutočnil. Následne by bolo potrebné analyzovať možnosti a finančné prostriedky prerozdeliť tak, aby čo najviac slúžili v prospech Malačanov. Ako dobre viete, Malacky majú neskutočnú geografickú polohu, takže celkom dobre nerozumiem, ako je to možné, že sa veci riešia tak zdĺhavo...

5 Myslím si, že sa téma obedov zadarmo dá vyriešiť veľmi jednoducho a elegantne. V Malackách som už o tomto diskutoval s viacerými subjektmi s veľmi sľubnými možnosťami.

## Ing. Marian Novota, PhD.

1 Korene nášho rodu v Malackách siahajú minimálne do roku 1700, na rozdiel od mojich protikandidátov. Meno NOVOTA sa objavuje v matičných knihách nepretržite. Možno práve preto, že naše korene sú tak hlboké, je môj vzťah k mestu tak vrúcny. Ak budeme trochu sebakritickí, uznáme, že Malacky asi nepatria medzi najkrajšie mestá na Slovensku. Napriek tomu som s našim mestom natoľko spätý, že si neviem predstaviť žiť niekde inde. Mám rád okolitú prírodu a ľudí, ktorých stretávam. Som hrdý na to, že pochádzam zo Slovenska a že som Malačan. Aj preto sa uchádzam o post primátora a chcem mestu priniesť nové myšlienky, pomôcť ho zveladiť a posunúť o kus ďalej.

2 Viem, kam touto otázkou smerujete. V čase predvolebnej kampane, keď už sú bilbordov dvoch kandidátov vylepené, nenahrávate touto otázkou tomu kandidátovi, ktorý vonkajšie plochy zatiaľ nevyužil? Napriek môjmu negatívne postoju k neestetickým reklamným stavbám a reklamnému smogu som sa inšpiroval práve našim primátorom a rozhodol sa prezentovať svoju kandidatúru aj prostredníctvom vonkajších reklamných plôch. Veď bol to práve súčasný pán primátor, ktorý vo voľbách pred štyrmi rokmi a aj nedávno vo voľbách do Bratislavského samosprávneho kraja svojimi bilbordmi,

resp. plagátmi na autobusových zastávkach doslova zaplavil naše mesto. Reklama bola vždy súčasťou života a nemožno ju úplne zakázať, môžeme ju však udržať v určitej rozumnej miere, aby nezaplavila celé mesto.

3 Mesto riadi vybraná skupina ľudí a dôležité rozhodnutia sa často prijímajú bez aktívnej účasti občanov. Ľudia sa mnohokrát dôležité informácie nedozvedia a pred prijatím rozhodnutia, ktoré má dosah na život v meste, sa nevedie verejná diskusia.

Vzorovým príkladom z poslednej doby je projekt Severín, v ktorom sa aj napriek všeobecnému nesúhlasu občanov v tichosti pokračuje ďalej. Za horúci problém mesta pokladám aroganciu a strach, ktoré medzi ľuďmi rozsieva súčasné vedenie mesta. Stačí zastávať iný názor a ste obrazne povedané na „čiernej listine“. Mojou úlohou je zlepšiť prístup mesta k občanom a podnikateľským subjektom, vybudovať partnerský vzťah založený na vzájomnej úcte, dôvere a spolupráci.

Azda najviac trápi Malačanov dopravná situácia v meste, či ide o dopravu statickú, alebo dynamickú. Mesto dlhodobo komplexne nerieši nedostatok parkovacích miest. Množstvo vozidiel nielen na hlavných, ale už aj na vedľajších mestských komunikáciách je často neúnosné. Keby sa k tomuto problému postavila zodpovedne skupina poslancov, ktorí aj so svojím vodcom



Absolvent Materiálovotechnologickej fakulty v Trnave Slovenskej technickej univerzity v Bratislave. Pôsobil v oblasti energetiky, odpadového hospodárstva a manažmentu priemyslu. V súčasnosti podniká v oblasti informačných a komunikačných technológií.

ovládajú rozhodovanie v meste už 8 rokov, mali by sme vybudované niektoré obchvaty mesta, zavedenú parkovaciu politiku, a to s výraznými výhodami pre Malačanov. Je načase prestať sa len tváriť, že na tom pracujeme, a ponúknuť konkrétne riešenia. Mám predstavu, ako tento problém riešiť, a viem, ako na to.

Zabezpečiť dostatok kapacít v domovoch sociálnych služieb je ďalší

dôležitý bod môjho programu. Človek, ktorý prežil v meste kus svojho života, si zaslúži, aby sa mesto o neho postaralo. Ani si neviem predstaviť, ako musí strádať človek, ktorý je vytrhnutý zo svojho prostredia a umiestnený do zariadenia pre seniorov mimo svojho mesta. Denno denne stretáva na ulici len cudzích ľudí, nikoho zo známych, s kým by sa mohol porozprávať, zísť si na kávu či len tak sa poprechádzať.

Pálčivých problémov je však oveľa viac. Nevyhnutné je riešiť stratu pozície Malaciek v dôležitých združeniach, akými sú Združenie miest a obcí Slovenska a Združenie miest a obcí záhorkej oblasti, ale aj líderské po-

stavenie Malaciek medzi mestami a obcami nášho okresu, prípadne na Záhorí. Iba tak môžeme dosiahnuť vyšší vplyv na presadzovanie záujmu a potrieb nášho mesta v legislatíve a eurofondoch.

4 Škoda, že ste nedodali aj umiestnenie v rebríčku všetkých samospráv, kde Malacky skončili na nelichotivom 1683. mieste (Zdroj: www.hospodaradenieobci.sk). A takéto mizerné umiestnenie sme dosiahli napriek tomu, že nás mesto každoročne viac a viac zaťažuje daňami a poplatkami. Veď daňové príjmy sa len v tomto roku v porovnaní s rokom 2014 zvýšili takmer o 3 milióny eur, teda o 37 %. Dalo by sa povedať, že od každého obyvateľa, teda aj dieťaťa, dôchodcu a invalida mesto „vytiahne“ o 170 € viac. K zmene hospodárenia len toľko, že mám pripravenú analýzu hospodárenia mesta s návrhom konkrétnych ozdravných opatrení. V tejto súvislosti by čitateľ mohol zaujímať napríklad môj zámer znížiť daňové zaťaženie Malačanov.

5 Pokiaľ bude v platnosti zákon určujúci samosprávam takúto povinnosť zabezpečiť, bude našou úlohou sa s tým vysporiadať. Aktuálna 35. schôdza Národnej rady SR sa začala 16. októbra 2018 a návrh na zmenu zákona č. 544/2010 Z. z. a zákona č. 245/2008 Z. z. je predložený ešte len na prvé čítanie. Schváleniu definitívnej podoby zákonov predchádza ešte dlhý legislatívny proces a bolo by predčasné sa vyjadrovať.



## JUDr. Ing. Juraj Říha, PhD.

1 Ako rodený Malačan mám svoje mesto rád. Snažím sa aj ako primátor posunúť Malacký dopredu a posilniť našu identitu. Vydaním Záhoráckeho slovníka sme potvrdili, že sa nehanbíme za svoj pôvod. Teší ma, že sa vrátila hrdosť ľudí na svoje mesto, na nové vianočné trhy a stromček, pritom to bola taká maličkosť.

2 Nebolo by šťastné a ani uveriteľné, ak by som sa objavil na billboardoch. Štyri roky sa zasadujem za ich postupné odstránenie a bojujem proti výstavbe nových. Aj preto ma trochu mrzí, že vidím predvolebné billboardy kandidátov, ktorí dávajú zarobiť spoločnostiam, s ktorými je mesto v súdnych či stavebných sporoch.

Snažím sa viesť pozitívnu kampaň, som však zaskočený, že moji protikandidáti namiesto prezentovania vlastných vízií a výsledkov na mňa lejú vedrá špiny. Ľudia nie sú zvedaví na osočovanie a výmysly. Tiež by som sa mohol opýtať, prečo jeden z nich kandiduje na primátora v Malackách, keď žije v Bratislave. A prečo druhý kandidát sľubuje budovanie športovej infraštruktúry, hoci ako poslanec zablokoval výstavbu zimného štadióna pre Malačanov, ktorý už mohol byť v tomto čase otvorený.

3 Z môjho pohľadu sa treba do budúcnosti venovať mobilite. Mojou absolútnou prioritou je dokončenie začatej prípravy prvej diaľničnej kri-

žovatky D2 – Rohožník a projektu obchvatu od Veľkých Levár s napojením na diaľnicu D2 pri Moteli M. Svoje riešenia sme ponúkli aj v oblasti odstavenia vozidiel na nové záchytné parkovisko pri železničnej stanici, na ktoré sme získali peniaze z eurofondov. Veľmi dôležité bude spustenie výstavby nosnej siete cyklotrás, ktorú máme pripravenú. S projektom hlavnej mestskej cyklotrasy sme uspeli v eurofondoch a pôjde do výstavby na jar budúceho roka. Rovnako chcem zaviesť nový autobus pre seniorov.

Vo verejnom osvetlení sme zdedili obrovský investičný dlh z minulosti. Máme už nové LED svietidlá a odstránené sú havárie na stožiaroch a vedeniach. S poslancami sme teda urobili obrovský kus práce, ale v začatí úsilí sa musí pokračovať. Stále máme neosvetlené niektoré časti mesta, pre ktoré máme spracované samostatné projekty. Asi najťažšou úlohou bude postupne nahrádzať jednotlivé vzdušné vedenia zemnými, aby sme predišli opakovaným výpadkom osvetlenia.

Moje pomyselné poradie uzatvára odpadová politika. Ľudia ani nevedia, koľko nových povinností prenáša štát na mestá bez peňazí a času na prípravu. K mnohým z nich sme sa postavili čelom, ale niekoľko výziev je ešte pred nami. Historický problém máme so starým zberným dvorom v obytnej zóne na Rádku. Tento dlhoročný konflikt dokážeme



Absolvent Právnickej fakulty Trnavskej univerzity a Národohospodárskej fakulty Ekonomickej univerzity v Bratislave. Pred zvolením za primátora Malaciek pôsobil na Ministerstve financií SR. Prednášal a publikoval v odboroch komunálne a finančné právo.

vyriešiť len postupným utlmením prevádzky na Hlbokej ulici, k čomu pripravujeme prvé reálne kroky. Analyzujeme tiež náklady na nové polopodzemné kontajnery, ktorými chceme úplne nahradiť zastarané stojiská v sídliskách. A v oblasti zeleného odpadu zo záhrad musíme domácnosti vybaviť novými nádobami a postaviť kompostáreň. Pôjde o jeden z najväčších projektov v tejto oblasti. Pozemky sme síce už

vykúpili a získali aj potrebné povolenia, ale musíme ešte veľmi zabojsť o peniaze na jej výstavbu.

4 Malacký majú dobrú finančnú kondíciu a aj schválené opatrenia pomôžu realizovať naše finančne najnáročnejšie plány, akými je napríklad výstavba kultúrneho domu, námestia či obnova kaštieľa. Veľmi nám pomohlo, že sme svojou šikovnosťou získali do rozpočtu vyše štyri milióny eur z eurofondov a dotácií. Môžem preto trochu nadľahčene poznamenať, že ak by ktorýkoľvek novozvolený primátor po nás výrazne nezasiahol do rozpočtu, najbližšie roky môže len prestrihávať pásky na úspešných projektoch.

Som vďačný kolegom z úradu, že sme okrem finančnej oblasti do-

siahli výborné hodnotenia aj v iných rebríčkoch. Či je to 1. miesto v riešení občianskych podnetov a komunikácii s občanmi, 14. miesto v celoslovenskom hodnotení otvorenosti miest alebo 4. miesto v hodnotení kvality mestských médií. Uvedomujem si však, že z rebríčkov sa ľudia nenajedia, preto ich vnímam skôr ako odporúčania na prípadné vylepšenia v našej činnosti.

5 Avizovaná zmena robí vrásky aj mne. Zákon by mal byť účinný už k 1. januáru, bolo by preto nezodpovedné čakať, ako dopadnú voľby. Máme hotovú analýzu súčasných kapacít našich kuchýň. Vo všetkých štyroch kuchyniach škôlky sme dostatočne pripravení. Rovnako tak v kuchyni ZŠ na Štúrovej. Čiastočnou zmenou v organizácii zvládneme uspokojiť stravníkov aj v ZŠ na Záhoráckej. Najväčšie prekážky vidíme v kuchyni ZŠ Dr. J. Déreya, kde musíme pre zvýšenie kapacity o vyše 200 stravníkov zrealizovať veľké stavebné úpravy.

Spoločným problémom bude tiež dofinancovanie prevádzky, keďže zmena zákona si vyžiada posilnenie personálu. S tým však zákon absolútne nepočíta, preto bude potrebné v rámci prvých krokov urobiť zmenu rozpočtu. Všeobecne máme vo všetkých kuchyniach veľké modernizačné dlhy z minulosti, preto som už zastupiteľstvu predložil v trojročnom výhlade návrh na uvoľnenie peňazí na ich kompletnú rekonštrukciu a modernizáciu vybavenia so vzduchotechnikou.

## Zoznam zaregistrovaných kandidátov

### > pre voľby primátora mesta Malacky

**Ladislav Dubán**, PharmDr., PhD., 42 r., vysokoškolský pedagóg, Národná koalícia

**Marian Novota**, Ing., PhD., 50 r., IT špecialista, nezávislý kandidát

**Juraj Říha**, JUDr. Ing., PhD., 33 r., primátor Malaciek, nezávislý kandidát

### > pre voľby do Mestského zastupiteľstva v Malackách

#### VOLEBNÝ OBVOD č. 1

(volia sa 3 poslanci)

**Štefan Bauman**, 69 r., dôchodca, nezávislý kandidát

**Ladislav Čas**, 67 r., obchodný riaditeľ, nezávislý kandidát

**František Friala**, 63 r., riaditeľ spoločnosti, Smer – sociálna demokracia, Slovenská národná strana

**Štefan Hronček**, Ing., 39 r., procesný inžinier, nezávislý kandidát

**Jozef Mračna**, Ing., 63 r., prednosta okresného úradu, Smer – sociálna demokracia, Slovenská národná strana

## 10. november 2018

# Komunálne voľby



#### VOLEBNÝ OBVOD č. 2

(volia sa 3 poslanci)

**Erika Blažičková**, 19 r., študentka, Smer – sociálna demokracia, Slovenská národná strana

**Marián Haramia**, MUDr., 59 r., lekárik – chirurg, nezávislý kandidát

**Peter Kováč**, 38 r., predavač, Kotleba – ľudová strana Naše Slovensko

**Daniel Masarovič**, Mgr., 43 r., riaditeľ cirkevnej školy, nezávislý kandidát

**Mária Tínesová**, Mgr., 63 r., dôchodkyňa, nezávislá kandidátka

**Lucia Vidanová**, PhD., Ing., 37 r., projektová manažérka Vstúpte, n. o., nezávislá kandidátka

#### VOLEBNÝ OBVOD č. 3

(volia sa 3 poslanci)

**Viera Mária Adamovičová**, PaedDr., 36 r., pedagogička, nezávislá kandidátka

**Peter Hallon**, 31 r., občiansky aktivista, nezávislý kandidát

**Ladislav Horáček**, Ing., 60 r., vedúci vysunutého pracoviska sociálnej poisťovne, Smer – sociálna demokracia, Slovenská národná strana

**Martin Mráz**, Mgr., 39 r., krajinár Štátnej ochrany prírody, nezávislý kandidát

**Petr Sečkář**, 48 r., mechanik kompresorov, Sloboda a solidarita, Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti, Nova, Sme rodina – Boris Kollár

**Pavel Spusta**, Ing., 60 r., počítačový špecialista, nezávislý kandidát

39 r., koordinátorka, nezávislá kandidátka

#### VOLEBNÝ OBVOD č. 4

(volia sa 3 poslanci)

**Zuzana Baligová**, Ing., Mgr., 46 r., personálna špecialistka, nezávislá kandidátka

**Ladislav Dubán**, PharmDr., PhD., 42 r., vysokoškolský pedagóg, Národná koalícia

**Martin Macejka**, Mgr., 36 r., historik, učiteľ, Sloboda a solidarita, Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti, Nova, Sme rodina – Boris Kollár

**Anton Pašteka**, Mgr., 69 r., učiteľ, Smer – sociálna demokracia, Slovenská národná strana

#### VOLEBNÝ OBVOD č. 6

(volia sa 3 poslanci)

**Marián Andil**, Ing., 41 r., programátor-lektor, nezávislý kandidát

**Richard Hájek**, Ing., 42 r., lesný inžinier, nezávislý kandidát

**Stanislav Haramia**, Ing., 53 r., poľnohospodársky inžinier, projektant, Smer – sociálna demokracia, Slovenská národná strana

**Milan Ondrovič**, Ing., PhD., 39 r., zástupca primátora Malaciek, nezávislý kandidát

#### VOLEBNÝ OBVOD č. 5

(volia sa 3 poslanci)

**Tomáš Brumerčík**, 19 r., rezident kvality, Smer – sociálna demokracia, Slovenská národná strana

**Adam Janík**, Ing., 27 r., stavebný inžinier, nezávislý kandidát

**Marian Novota**, Ing., PhD., 50 r., IT špecialista, nezávislý kandidát

**Peter Rusňák**, Ing., PhD., 37 r., generálny riaditeľ – ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky, nezávislý kandidát

**Pavol Tedla**, RNDr., 46 r., zástupca riaditeľa gymnázia, nezávislý kandidát

**Katarína Trenčanská**, MgA. Mgr.,

### Tri ulice patria po novom do iných obvodov

Mestské zastupiteľstvo v Malackách určilo šesť volebných obvodov (trojmandátových) a troch poslancov v každom volebnom obvode. Zároveň poslanci rozhodli o zahrnutí troch ulíc do iných obvodov:

- Ulicu Jozefa Kubinu z 3. obvodu zahrnuli do obvodu č. 5,
- Bernolákovu ulicu 24, 26, 28, 30 do obvodu č. 4,
- časť obce Malacky Z. O. Prídavky 4411–4652 do obvodu č. 5.





# mieri do Malaciek

pondelok 29. októbra, Kultúrni domeček (kino)

Filmový festival Ekotopfilm dokázal výnimočne spojiť na jednej platforme verejný, súkromný a tretí sektor. Stalo sa z neho jedno z najväčších a najnavštevovanejších podujatí. So svojou 44-ročnou tradíciou je najstarším podujatím tohto druhu na svete.

hnacím motorom nelegálneho zabíjania nosorožcov. Na čiernom trhu je ich roh jedným z najviac obchodovaných artiklov. Hlavné zločinecké syndikáty s ním obchodujú rovnako ako s drogami a zbraňami. Rohy dospelých jedincov majú hodnotu až 250 000-tisíc dolárov. Miestni dedičania, ktorí toto ohrozené zviera zabíjajú, dostávajú od dobre organizovaných zločineckých skupín len zlomok tejto ceny. Čína vyhlásila svoj plán zakázať domáci komerčný obchod so slonovinou a rohmi, aby ochránila ohrozené druhy afrických zvierat.

## SLAMKY

SK titulky (USA/33') – 19.50–20.25 h

Silný dokumentárny film o plastových slamkách a iných formách plastového odpadu, ktorý sa dostáva do našich vodných tokov a oceánov. Predstavuje jednotlivcov, skupiny a firmy po celom svete, ktoré sa snažia pomocou výchovy, osvety, spolupráce a rozvoja politiky znížiť používanie plastových slamiek využitím ich neplastových náhrad. Úvod zábavného a vzdelávacieho filmu patrí farebnej animácii a hlasu oscarového herca Tima Robbina.

## BIELE ŠÁLKY UŽ NETREBA

SK dabing (USA/59') – 20.30–21.30 h

Tento dokumentárny film predstavuje dánsku neziskovku INDEX: Dizajn, ktorý mení život, ako aj históriu rovnomennej medzinárodnej dizajnerskej

súťaže. Oboznamuje nás s najinovatívnejšími víťazmi ceny INDEX, ktorí predstavili svoje dizajnové riešenia v oblastiach bývania, predchádzania slepote, likvidácie nášlapných mín, distribúcie vakcín a krvi do odľahlých oblastí, čis-

tenia oceánov, či pomoci, ako zabrániť úmrtnosti novorodencov a matiek. Všetky projekty stoja na princípoch sociálnej, ekonomickej a ekologickej udržateľnosti.

[www.ekotopfilm.sk](http://www.ekotopfilm.sk)

## MEDVEDE Z KAMČATKY

SK dabing (RU/53') – 16.00–16.55 h

Juhokamčatská federálna rezervácia sa často nazýva aj medvedí raj. Prírodopisný film meditatívneho typu sleduje 7 mesiacov dve medvedice a ich medvediatá, odhaľuje tajomstvá ich každodenného života. Vďaka hudbe a ruchom prírody bez komentára sa môžete úplne ponoriť do nádhernej divočiny, cítiť jej silu medzi sopkami, riekami a divokou zverou a zároveň zakúsiť dôležitú hranicu, ktorú by človek nikdy nemal prekročiť.

## PO ZÁRUKU

SK titulky (NO/52') – 17.00–17.55 h

Ako ďaleko zájdete v Nórsku, ak sa budete stravovať výlučne potravinovým odpadom? Zdá sa, že dosť ďaleko. Potravinový odpad predstavuje pre malú, ale bohatú krajinu obrovský problém, pretože 1/4 potravín tam končí v smetnom koši. Štyria mladí aktivisti sa rozhodnú na situáciu upozorniť, a tak sa vydajú na cyklovýlet zo Severného mysu až na juh Nórska, zdolávajúc 3000 km dlhú trasu. Dajú si sľub, že sa budú stravovať len jedlom po záruke zo supermarketov. Čoskoro zistia, že vďaka potravinovému odpadu môžu žiť ako

králi. Čo to ale vypovedá o ich krajine a našom spôsobe života?

## MIMO PLÁTNA – DOMÁCNOSŤ BEZ ODPADOV

prednáška – 18.00–18.55 h

Každý obyvateľ Slovenskej republiky vyprodukoval v roku 2016 priemerne 359 kg komunálneho odpadu. Z tohto množstva dokázal zrecyklovať a skompostovať necelých 83 kg. Zvyšok skončil na skládkach alebo v spalovniach. Rozmýšľate nad tým, ako znížiť množstvo vyhadzovaných odpadov? Je reálne v slovenských podmienkach recyklovať a kompostovať viac? Pridajte sa aj vy k stále väčšiemu množstvu aktívnych ľudí, ktorým nie je ľahostajné, v akom životnom prostredí žijú. O osobné skúsenosti sa podelí Branislav Moňok z OZ Priatelia Zeme. Zavedením jednoduchých opatrení znížila jeho trojčlenná domácnosť množstvo vyhadzovaných odpadov na necelých 10 kg za rok. Ako a kde začať? Odpovede a praktické návody sa dozviete na prednáške.

## PYTLIACKE PODSVETIE

SK titulky (USA/48') – 19.00–19.50 h

Priekopnícky dokumentárny film odhaľuje globálny syndikát, ktorý je



Sme dynamickou dcérskou spoločnosťou rakúskeho strojárenského podniku Maplan s 99%-ným podielom exportu High-Tech prevádzky v Malackách.

Ako silno rastúci trhoví líder v oblasti vstrekovania elastomérov, ponúkame na posilnenie nášho celkom 300-členného tímu nasledovné pozície:



## MONTÁŽ ROZVÁDZAČOV (m/ž)

Vašou úlohou bude samostatná montáž rozvodných skriň pre vstrekolisy podľa plánov a výkresov.

**POPIS PRÁCE:** Kabeláž špeciálnych vstrekolisy • Osadenie rozvádzača a jeho montáž • Výroba a montáž podľa kusovníka

**POŽIADAVKY:** Viacročná skúsenosť s montážou rozvádzačov • Technické porozumenie elektroschémam • Ochota učiť sa a zlepšovať výrobu • Tímový duch, odhodlanie a entuziazmus

**PONÚKAME:** Zaujímavé, rôznorodé a vyzývavé úlohy • Samostatnú, zodpovednú prácu v skúsenom a otvorenom tíme • Novú a modernú výrobnú halu s čistými, organizovanými a presvetlenými pracoviskami • Veľa rozličných benefitov

Mesačná brutto mzda pre túto pozíciu činí minimálne 800 €.



Ak sa chcete spolupodieľať na našom úspechu, budeme sa tešiť na Vaše profesné podklady (životopis s fotografiou a uvedenými pracovnými skúsenosťami) na: [praca@maplan.at](mailto:praca@maplan.at)

Platená inzercia. Redakcia nezodpovedá za jej obsah.



Úspora 10% platí oproti cenníku SPP za dodávku plynu pre odberateľov plynu domácností s účinnosťou od 1. 1. 2017 v cene za dodávku plynu pre Domácnosť v položke sadzba za odobratý plyn od tarify D2 a platí počas prvých 12 kalendárnych mesiacov po podpísaní Dodatku pre Plyn so zárukou<sup>3</sup> s viazanosťou.

# Nové Teplo so zárukou o stupeň úspornejší domov

- Tepelné čerpadlá aj na splátky
- Inteligentné hlavice nemeckej kvality
- Výhodnejší plyn oproti SPP až o 10 %



Teplo so zárukou

[www.zse.sk](http://www.zse.sk)

**ZSE**  
Súčasť vášho domova

Platená inzercia. Redakcia nezodpovedá za jej obsah.



## BLAHOŽELANIE

Čas mladost' odniesol, ale nie srdce, všetci dnes na Teba myslíme vrúčne. Chceme Ti popriať radosť a šťastie do mnohých ďalších rokov, chceme Ti popriať zdravie a radosť a čas – nech ide krokom.

Ku krásnym 87. narodeninám **Angele Hrčkovej** blahoželajú deti, nevesty, vnúčatá a pravnúčik Jojko.

MALACKÁ MATRIKA  
OD 8. DO 22. 10. 2018

## Povedali si ÁNO

Mária Sabolová a Miroslav Zedek  
Natália Bellanová a Adam Matkovčik  
Jana Slováčková a Milan Sivák

## SPOMIENKY



25. októbra si pripomenieme 3. výročie úmrtia nášho drahého manžela, otca a dedka **Stanislava Danihela**.

S láskou v srdci spomínajú manželka, deti s rodinami a ostatná rodina. Kto ste ho poznali, venujte mu tichú spomienku.

28. októbra uplynie 7 rokov, keď nás navždy opustil náš manžel, otec, dedko **Ladislav Hrčka**.

*Dnes len kytičku kvetov na hrob mu môžeme dať, ticho sa modliť, s úctou a láskou spomínať.*

Manželka Angela, deti, nevesty, vnúčatá a celá rodina.



28. októbra si pripomínáme 8. výročie úmrtia nášho milovaného otca **Štefana Malého** z Malaciek.

S láskou spomínajú manželka, synovia Juraj a Rastislav, vnuci Dominik a Matúško. Kto ste ho poznali, spomínajte.



2. novembra si pripomenieme 9. výročie, čo nás navždy opustila naša drahá manželka, mamička a babka **Darinka Šabíková** z Malaciek.

S láskou a úctou spomínajú manžel Jaroslav, syn Jaroslav s rodinou, dcéra Renátka s rodinou, vnúčatá Jaroslav, Alex, Karolínka, Nikolaj a ostatná rodina. Kto ste ju poznali, venujte jej tichú spomienku. Ďakujeme.



**malacký hlas**  
č. 19 vyjde 2. novembra

# Starkých ľúbime nielen v októbri



V čase jesenných besiedok, vystúpení a tvorivých dielní s tekvicami nezháľali ani žiaci z MŠ Záhorácka. Pri príležitosti Mesiaca úcty k starším spolu so svojimi učiteľkami zorganizovali stretnutie generácií – starých rodičov so svojimi vnúčikmi. Babičky a dedkov, ktorí bývajú ďaleko, zastúpili rodičia. Ďakujeme za pekné popoludnie všetkým, ktorí sa nikam neponáhľali a prišli k nám.

Text a foto: MŠ Záhorácka

## Združenie kresťanských seniorov Slovenska – Klub Malacky pozýva na posedenie pri príležitosti Mesiaca úcty k starším

Bude sa konať v **piatok 26. októbra o 14.30 h** vo veľkej zasadačke budovy bývalého mestského úradu na Radlinského 1.

ZKSS



## Tekvicové strašidlá v CVC

V Centre voľného času sa zdobilo, vyrezávalo i maľovalo. Na podujatí Tekvicové strašidlá panovala dobrá nálada, ku ktorej prispeli aj **hry, súťaže a spev** v podaní **Tamarky Bartkovej**. Pre všetkých účastníkov bola pripravená jablková štrúdlá, voňavý červíčkový nápoj a výborná tekvicová polievka. Veľkú zásluhu na nej mali aj deti z krúžku **Kuchár bez čapice** pod vedením pána Hladíka. Ocenili sa **NAJ tekvice** a **NAJ tekvičky**. Najšikovnejšie deti, ktorých bolo neúrekom, získali pekné ceny. Naprázdno ale neodíšiel nik, pretože všetci ostatní dostali malý darček.

Text a foto: CVC



## Okresné kolo v cezpoľnom behu

Areál Zámockého parku v Malackách bol v závere septembra dejiskom okresného kola v cezpoľnom behu. Keďže do súťaže tento rok pribudli aj nepostupové kategórie mladších a najmladších žiakov, na behu sa zúčastnilo až 112 pretekárov z 8 škôl. Vyhlásiteľom súťaže je Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, okresné kolo zorganizovalo Centrum voľného času Malacky v spolupráci so ZŠ Záhorácka a AD HOC.

Postup do ďalšej fázy súťaže si v kategórii starších žiakov vybojovali **Michaela Salayová** (ZŠ Záhorácka, Malacky) a **Michal Dobrovodský** (ZŠ Stupava), v kategórii študentov stredných škôl **Mária Šimeková** a **Jakub Kopiar** (obaja Gymnázium Malacky).

V tímovej súťaži sa v krajskom kole predstavia družstvá ZŠ Dr. J. Déreera Malacky (žiačky), ZŠ Stupava (žiaci) a Gymnázium Malacky (študentky a študenti).

### Vítazi – jednotlivci a tímy:

**najmladšie žiačky – 500 m**  
• Hana Zálesňáková (ZŠ Zohor)  
• SŠ sv. F. Assiského, Malacky

**najmladší žiaci – 1000 m**  
• Alex Houndjo (ZŠ Záhorácka, Malacky)  
• ZŠ Záhorácka, Malacky

### mladšie žiačky – 1000 m

• Laura Sedláková (ZŠ Záhorácka, Malacky)  
• ZŠ Dr. J. Déreera, Malacky

### mladší žiaci – 2000 m

• Jozef Haramia (ZŠ Lozorno)  
• ZŠ Lozorno

### staršie žiačky – 1500 m

• Michaela Salayová (ZŠ Záhorácka, Malacky)  
• ZŠ Dr. J. Déreera, Malacky

### starší žiaci – 3000 m

• Michal Dobrovodský (ZŠ Stupava)  
• ZŠ Stupava

### študentky SŠ – 3000 m

• Mária Šimeková (Gymnázium Malacky)  
• Gymnázium Malacky

### študenti SŠ – 5000 m

• Jakub Kopiar (Gymnázium Malacky)  
• Gymnázium Malacky

Text: P. Filip, foto: E. Hašková

## Malačania prehrali s béčkom Slovana 1:5

Futbalisti FC Malacky v nedeľu odohrali ťažký zápas v Bratislave. Ich súperom bol líder treťoligovej tabuľky **ŠK Slovan Bratislava B**. Malačania po polčase prehrali len 0:1 a mali nádej na bodový zisk, po prestávke sa však stratila a Slovan s niekoľkými hráčmi z prvého tímu pridal ďalšie štyri góly.

O jediný gól Malaciek sa z pokutového kopu v 82. minúte postaral Vladimír Ronec. Najbližší ligový zápas bude FC Malacky hrať na domacom ihrisku v nedeľu 28. októbra, jeho súperom bude posledný celok tabuľky FK Vajnory.

**ŠK Slovan Bratislava B – FC Malacky 5:1 (1:0)**

**Góly:**  
32., 75. Boris Cmiljanić, 65. Dávid

Hrnčár, 83. Marek Rigo, 90. Jozef Herman – 82. Vladimír Ronec (11 m)

### Zostava FC Malacky:

Ondrej Klempa (C) – Martin Reisel, Štefan Kovárik, Lukáš Rupec, Adam Velický, Samuel Livora (Mário Lörinczi), Daniel Čefovský (Samuel Vaniš), Juraj Miklušičák, Rastislav Havlík (Denis Michalek), Tomáš Mifkovič (Jakub Hitmar), Vladimír Ronec

M. Binčík



Vonkajšia pohybová zóna v areáli cirkevnej školy, ktorú otvorili v septembri, je takmer stále plná. Žiaci a študenti ju využívajú počas hodín telesnej výchovy aj po vyučovaní v rámci krúžkov aj mimo nich. V podvečerných hodinách tam chodia cvičiť rekreační športovci. Pre verejnosť je areál otvorený denne od 17. do 19. hodiny.



## Nové ihrisko v cirkevnej škole funguje naplno

„Pohyb je základnou životnou konštantou,“ pripomenul počas slávnostného otvorenia riaditeľ školy Daniel Masarovič a pokračoval pohľadom do histórie: „Obrazne povedané, presne tu sa kedysi dávno uskutočnil aj prvý pohyb Malaciek, pretože na mieste súčasnej cirkevnej školy stál lovecký zámoček, z ktorého sa odvíja história nášho mesta.“

Na začiatku bolo uvažovanie, ako by sa dal zvýšiť aktívny pohyb detí počas vyučovania. Vzhľadom na to, že areál školy ako bývalého františkánskeho kláštora je kultúrnou pamiatkou, rozšírenie telocvične nebolo možné. Cvičebný priestor sa teda našiel vonku. A tak si naša mladá generácia v budove zúšľachtuje dušu a na ihrisku telo. Pre tento súlad poznáme zo starej antiky výraz **kalokagatia**. „Novým spôsobom

vlastne objavujeme staré známe veci, ktoré ľudstvo odjakživa poznalo. K súladu tela a duše by som ešte prirátal aj emócie, pretože tie takisto patria k celkovému nastaveniu človeka,“ povedal D. Masarovič.

Vybudovaním ihriska škola zachytila aktuálny trend. V našich uliciach sa totiž v čoraz väčšom počte pohybujú parkúristi, teda mladí, ktorí sa snažia športovo zdolať

rôzne prekážky – schody, zábradlia, múriky a podobne. Teraz majú možnosť bezpečne sa vyskakať v školskom areáli.

**Podakovanie za realizáciu a spoluprácu patrí partnerom projektu:**

Rodičovské združenie ProSchola, ČSOB nadácia, Nadácia VW Slovakia, Richter Rasen, KODEM, APRO záhradné centrum, STADCON, STAVMAT stavebniny. Projekt podporili aj rodičia Lucia Bódi, Lenka Kožuchová, Jozef Hušek a Vojtech Kaňka.

Text: L. Pilzová, foto: S. Osuský

## Stolnotenisová sezóna sa rozbehla naplno

**Malacké stolnotenisové kluby už naplno rozbehli sezónu. Ženy v 1. lige a muži v Extralige odohrali prvé tri kolá.**

**Ženy – 1 remíza, 2 jasné výhry**

Ženy MCK Malacky majú za sebou prvý tohtoročný prvoligový turnaj v Trenčianskom Jastrabí. S Prievidzou remizovali 5:5, bodovali Natália Kosová (2), Pavlína Rajtková (1,5) a Petra Vidovičová (1,5). V druhom zápase s domácim Jastrabím naše dievčatá súperkam nedovolili prakticky nič. Na víťazstve 10:0 sa podieľali P. Vidovičová (3,5), N. Kosová (3), P. Rajtková (2,5) a Sára Bilkovičová (1). V poslednom zápase víkendy zdolali Považskú Bystricu rovnako drvívo 10:0. Body: P. Rajtková (3,5), N. Kosová (3), S. Bilkovičová (3) a P. Vidovičová (0,5). Hráčky MSK Malacky sa najbližšie predstaví 27. októbra v Pezinku.

**Muži – 1 výhra, 1 prehra**

V piatok 12. októbra vycestovalo družstvo MSK Malacky na 2. kolo Extraligy do Nových Zámok. Naši



Naše prvoligové reprezentantky v stolnom tenise. Zľava: P. Rajtková, N. Kosová, P. Vidovičová, S. Bilkovičová.

nedovolili žiadne prekvapenie a domácich zdolali 6:1. Bodovali Erik Illáš (3), Jaromír Truksa (2) a Vladimír Jančí (1). V sobotu 13. októbra sa presunuli do Vydriana. Trojnásobnému majstrovi SR podľahli 2:6, o oba

# Marián Jung je sedemnásobným majstrom sveta

**Vodný motorista Marián Jung z Malaciek sa stal v triede F 500 majstrom sveta a výnimočným spôsobom sa zapísal do štatistiky. Jeho siedme zlato v kariére na globálnej scéne znamenalo, že Vojenské športové centrum Dukla už splnilo tohtoročný plán so ziskom 27 vzácných kovov. Jung sa zároveň postaral aj o pozoruhodné okrúhle jubileum v počte 750 medailí, ktorými VŠC Dukla prispelo do slovenského športu od vzniku samostatnosti v roku 1993.**

Jungovi patril titul v seriáli formuly 500 plným právom, vo finálovom kole v talianskom Borette vyhral obe jazdy, ktoré sa vo vodách rieky Pád jazdili, a opäť vyvolal obdivný ohlas. „Už mám nejaké renomované postavenie, najväčší konkurenti mi hneď blahoželali. Vedeli, že táto sezóna nebola jednoduchá. Ja som síce tvrdil, že som mal aj šťastie, no obhajca titulu Giuseppe Rossi sám povedal, že nie, že sa nevyhol viacerým chybám a ja som neurobil žiadnu, preto mi titul právom patrí.“

Predvidavosť v príprave je alfa a omega úspešnosti Junga. „Novinky pripravujeme priebežne na samotnej hnacej jednotke. Neustále pracujeme na tom, aby sme sa zrýchlovali, každá jedna sekunda, ba čo len stotina, stojí veľa úsilia. Chystáme už nového čln, ktorý sa po roku vývinu dostal do štádia, keď ho v priebehu dvoch týždňov vyskúšame. Stavili sme na bezpečnosť, veľmi sa na to spolieham, starý čln už má púť za sebou a doplával do šťastného konca.“

Cestu za titulom, šiestym v tejto kategórii a po troch rokoch, poskladali štyri podujatia. Jung skvele skro-



til silu stroja s 250 koňmi a zvládol manévrovanie lode v rýchlosti blížiac sa 200 km/h. „Každé kolo bolo niečím zvláštne, prvé v ukrajinskom Ternopole som neriskoval a snažil sa pozbierať čo najviac bodov. Skončil som tretí, v jednej jazde som doplatil na technickú chybu. V talianskej Cremonne som už zaútočil na čelo, vyhral som všetko a aj najväčšieho konkurenta Rossiho som zdolal na jeho vlastnej dráhe. V českých Jedovniciach som víťazstvá v troch jazdách zopakoval a vytvoril si štvorbodový náskok. Ešte nič neznamenali, aj šiesty v poradí mohol pomýšľať na zlato, preto boli záverečné preteky v Borette také napínavé. Sústredil som sa hlavne dôjsť do cieľa, pretože v rozbúrenej rieke Pád plávali v ťažkej našampónovanej vode s vysokým stavom brvná i utopené zvieratá a vôbec ich nebolo vidieť. Opäť som v dvoch odjazdených kolách zvíťazil a uzavrel celý seriál s poznaním, že každé jedno podujatie bolo niečím osobitné a úžasné.“

Vo veku 44 rokov má pred sebou Jung, zverenec Jána Miškoviča, ešte jednu nesplnenú túžbu. „Dlho pracujeme na jednom strope, zapretekajú si medzi najsilnejšími člnmi vo formule jedna, aj keď nám na účasť v celom seriáli budú chýbať peniaze.“

Pavel Kobela, zástupca riaditeľa VŠC Dukla, vyzdvihol každé jedno číslo, ktorým sa v štatistike môže momentálne vrcholové stredisko pochváliť.

„Podporujeme aj neolympijské športy, síce nie veľmi udierajú na verejnosti do očí, no ich úspešnosť je vysoká. Sedem zlatých na svetových šampionátoch nasvedčuje, že Mariána Junga oprávnenne podporujeme. Splnili sme v predstihu ročný medailový plán s 27 medailami. Je to vitzitka stability našich športovcov a prejavuje sa aj práca s mládežou. V histórii od roku 1993 sme získali 750 medailí, máme neodmysliteľné postavenie v príprave reprezentantov, je to aj o systematickej práci celého nášho strediska.“

Text: P. Rajtková, foto: MSK Malacky

Prevzaté z TASR

## Hádzanári tesne podľahli Hlohovcu

Ani po ôsmy raz sa nepodarilo hádzanárom Strojára Malacky bodovať. Po dramatickom priebehu podľahli na domácej palubovke predposlednému tímu súťaže HC Sporta Hlohovec 30:33. Vyrovnaný bol najmä prvý polčas stretnutia, po ktorom domáci prehrávali 14:15. Opäť sa darilo ukrajinskému legionárovi v malackom drese Yevhenovi Rakatynetsovi, ktorý prekonal brankárov Hlohovca až desaťkrát. Najbližší zápas odohrá Strojár Malacky v sobotu 3. novembra v Považskej Bystrici.

M. Binčík